

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády
Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
8. ročník, školský rok 2015/16
Testové úlohy pre kategóriu E (7. ročník ZŠ a 2. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* Időszámításunk első századaiban több keresztény szekta keletkezett. Ezeket a római egyház elítélte, mert elfordultak tanításától. Az alább felsoroltak közül válassz ki három ilyen szektát.

aurelianizmus, mormonizmus, monofizitizmus, nestorianizmus, protestantizmus, arianizmus

2.* Csoportosítsd eredetük szerint a Brit – szigeteken élt törzseket.

piktek, anglik, szászok, jütök, skótok

3.* Válassz ki négy olyan eseményt az alább felsoroltak közül, melyek Justianus császár (527 – 565) uralkodása idején történtek.

- a) A Bizánci Birodalom elfoglalta Észak-Afrika egy részét
- b) A Corpus Iuris Civilis megalkotása
- c) ikonoklaszmosz
- d) megalakult Samo birodalma
- e) Bizánc felújította uralmát Róma és egész Itália felett
- f) Nagy Gergely pápaságának ideje
- g) Szent Benedek megalkotta a bencés rend reguláját

4.* A Bizánci Birodalom császárai először a latin uralkodói címet viselték, a 7. századtól pedig a görög uralkodói címet viselték. Írd le a két uralkodói címet.

5.* Teodorik mauzóleuma (a képen) a kora középkori Olaszország egyik legismertebb műépítészeti emlékei közé tartozik.

- a) Melyik városban található?
- b) Teodorik melyik germán törzs királya volt?

6.* Krisztus után melyik évtől kezdődik a moszlim időszámítás? Időszámításuk melyik/hányadik évét írják jelenleg?

7.* Sorold az alábbi fogalmakat és eseményeket az Arab Birodalom megfelelő dinasztiájához. Az egyik fogalom mindkét dinasztiához köthető.

kalifa, Damaszkus/Damaszk a főváros, Bagdad a főváros, az Arab Birodalom legnagyobb területe, az iszlám kultúra virágzása, a nemzetek feletti iszlám állam kialakítása

8.* Az alább felsorolt évekhez írd az iszlám terjedésével összefüggő eseményt. A helyes választ írd a válaszívre.

a) 622	1) Az Ommajád dinasztia uralkodásának megszűnése
b) 630	2) Az arab hadsereg betört Európába
c) 711	3) Mekka meghódítása
d) 750	4) Mohamed Medinába menekül

9.* Kr. u. 732 –ben egy olyan ütközetre került sor, mely meghatározta Európa történelmét. Szent Denisz krónikája ezekkel a szavakkal írta le az ütközetet: „... Toursba akartak menni, megsemmisíteni szent Márton templomát, a várost és az egész országot. Majd a híres Károly herceg jött velük szembe serege élén. Előre vonult hadseregével és olyan vadul harcolt, mint amikor az éhes farkas a szarvasra támad. Az Úr kegyelméből a keresztény hitünk ellenségeinek legnagyobb megsemmisítője lett és ahogy a –történelem igazolja – a harcban 300 000 férfit megölt. Abd ar-Rahmana királyukat is megölte.

- a) Melyik város mellett játszódtott le az ütközet?
- b) Melyik két nagyhatalom hadserege vett részt az ütközetben?
- c) Miért vált meghatározó eseménnyé az említett ütközet?
- d) Írd le az uralkodó nevét, aki a győztes hadsereg élén állt.

10.* Melyik két melléknévvel jellemezhető a teljes középkori kultúra?

univerzális, román, keresztény, nemzeti

11.* A fa lapra festett Krisztus, Szűz Mária vagy a szentek képei a

- a) freskók
- b) ikonok
- c) mozaikképek

12.* A mecsetek mellett iskolákat alapítottak, ahol a gyerekek írni, olvasni, számolni tanultak és megismerték a koránt és a történelmet. A fiúk három fokozaton tanulhattak az iskolában, melyet *madrásznak, a tudomány házának és a bölcsesség épületének* neveztek. Írd a válaszívre a felsorolt fokozatok megfelelőjét iskolarendszerünk mai fokozatai mellé.

13.* 867 –ben a Bizánci Birodalomban egy új dinasztia került hatalomra, melynek uralkodása a birodalom aranykorszakának számít. Válaszolj az alábbi kérdésekre.

a) Írde le a dinasztia nevét.

b) Írd le a dinstiából származó első császár nevét a neve melletti sorszámmal.

14.* Az iszlám városok gyors fejlődésnek indultak. A városokat terv szerint építették, derékszögű széles utcákkal. A város közepén mindig három fontos épület állt. Írd le melyek voltak ezek az épületek.

15.* Az egyes nemzetek és országok sajátos kultúrát és művészetet hoztak létre. A válaszíven írd a nemzethez a megfelelő művészi alkotást.

1

2

3

4

16. Samo birdalma és Nagy-Morávia az első törzs feletti szláv alakulat volt területünkön. Írd az alábbi fogalmakat a megfelelő alakulathoz. Némely fogalom mindkét alakulathoz sorolható.

nem idegen családból származó uralkodó, idegen származású uralkodó, a Frank birodalommal folytatott harcok, avarok, magyarok

17. Konstantin és Metód mozgalmass életet éltek és sokat küzdöttek céljaik elérése érdekében. A felsorolt eseményeket helyezd időrendi sorrendbe úgy, ahogy megtörténtek.

utazásuk Nagy –Moráviába, Konstantin felvette a Cirill nevet, Metódot érsekké szentelték, a frankok elfogták Metódot

18. Hol lelték meg a képen látható aranyozott plakettet? Írd le a helység nevét, ahol a régészeti feltárás található

19. „Mert az egynyelvű és egyszokású ország gyenge és esendő” – olvasható a magyar történelem egyedülálló művében, az *Intelmek Könyve* címűben.

- a) Ki a mű alkotója?
- b) Ki részére írta a könyvet?
- c) A címzett felhasználhatta az intelmeket a gyakorlatban?

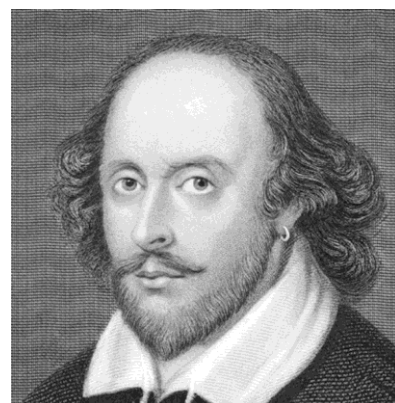
20. Az uralkodó a középkorban a városoknak több kiváltságot – privilégiumot adományozott. Allítsd párba a kiváltság nevét és értelmét. A megoldást írd a válaszívre.

- a) Mérföldjog 1) nemesfémek feltárási és bányászási joga
- b) Árumeállító jog 2) idegen iparosok letelepedésének és működésének tilalma a város közelében
- c) Bányászási jog 3) a város területén áthaladó idegen kereskedőket megállíthassák, árujukat kirakathassák és eladásra kényszeríthessék

21. Luxemburgi Zsigmond nem csak a csehországi husziták ellen szervezett keresztes hadjáratot. Vezetése alatt a keresztesek más ellenség ellen is harcoltak, mely a későbbiekben jelentősen meghatározta Magyarország történelmét. Írd le, ki volt ez az ellenség.

22. A reneszánsz korszakát az „újjáéledés” korszakának is nevezték, mivel az egyik régebbi korszak művészetének alapjaihoz tért vissza. Írde le, melyik volt ez a korszak.

23. A reneszánsz művészet egyik legkiemelkedőbb alakja a képen látható drámaíró volt. Írd le a nevét és az országot, ahol élt és alkotott.

4. Alkoss hármas csoportokat az alább felsorolt tudósok nevéből a hozzájuk tartozó országokból és alkotásukból. A megoldást írd a válaszívre.

Kopernikus, Németország, da Vinci, légcsavar tervezete, heliocentrizmus, Gutenberg, Olaszország, sajtóprés, Lengyelország

25. A 15. század végére jellemzőek voltak a felfedező utak, melyek befolyással voltak Európára és a felfedezett országokra is. Válaszolj az alábbi kérdésekre.

- a) Melyik két ország szervezte a legtöbb felfedező utat az adott században?
- b) A 15. század derekán Délkelet - Európa történetében melyik volt az a meghatározó esemény, amely elindította a felfedező utakat?
- c) Milyen közlekedési eszközzel valósították meg a felfedező utakat?

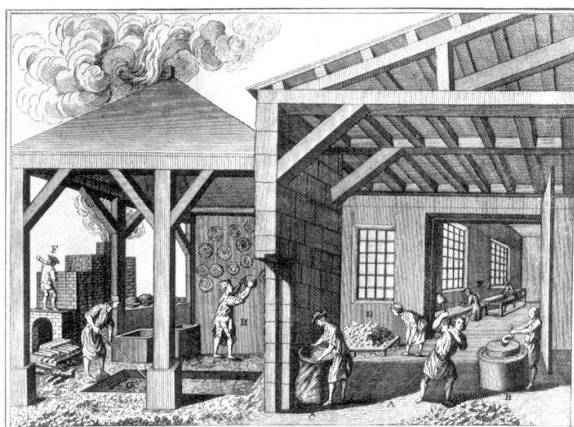
26. Olvasd el az alábbi szöveget és javítsd ki a négy hibát. A vastagbetűs fogalmak helyesek és nem lehet ezeket megváltoztatni.

*Hernán Pizzaro 1531 - 1533 –ban meghódította az **Inkák**, birodalmát, amely Közép – Amerika északi partvidékén helyezkedett el. Az inkákon az sem segített, hogy a mai Guatemala területén hatalmas birodalmat építettek ki, fejlett mezőgazdasággal és közlekedéssel.*

27. A tengerentúli felfedezések több új terményt is hoztak az európaiaknak, amelyek gazdagították az étrendet. Az alább felsorolt ételek/élelmiszerek közül válassz ki kettőt, amelyért hálásak lehetünk az említett felfedezéseknek.

Vanília fagylalt, gabonacsíra, sör, pattogatott kukorica, lencseleves

28. Hogyan nevezik idegen szóval azt a műhelyt, (a képen látható), ahol a kézművesek közösen készítettek el egy gyártmányt, de mindegyikük csak egy részét készítette el?

29. A 17. században két német városban aláírták az ún. vesztfáliai békét, amellyel Európában véget ért egy hosszantartó háborús időszak. Írd le, melyik évben írták alá a békeszerződést és hogyan nevezik ezt a háborús időszakot.

30. A 17. században fejlődésnek indultak a természettudományok, melyhez a képen látható tudós is hozzájárult.

- a) Írd le a tudós teljes nevét.
- b) Melyik országból származott?
- c) Sorolj fel legalább egyet a jelentős felfedezései közül.

